

Vấn: Theo Nguyễn Văn Hiếu, sau đó anh có trở qua tái họp tại La Celle-Saint Cloud, mời phái đoàn Mặt trận dùng cơm chung, họ từ chối. Và anh rời bỏ hội nghị luôn.

Đáp: Đúng vậy, tôi có đề nghị phái đoàn của Hiếu dùng cơm chung, vì cùng là dân miền Nam cả, nhưng họ tránh né. Phó trưởng đoàn Nguyễn Xuân Phong thay tôi tại Hội nghị cho đến ngày 15.5.1974 thì hai bên ngưng hẳn cuộc đàm phán. Có tất cả 47 phiên họp. Sau tháng 4.1975, Nguyễn Xuân Phong ở lại Việt Nam và nghe nói y cộng tác với CS.

Những ngày tháng hấp hối của Việt Nam Cộng hoà.

Sau đây, xin tóm tắt câu chuyện vấn đáp thân tình giữa bác sĩ Nguyễn Lưu Viên và chúng tôi về giai đoạn dẫn đến sự sụp đổ của miền Nam:

Vấn: Lúc còn ở trong chính quyền, bắt đầu từ lúc nào anh cảm nghĩ Hoa Kỳ bỏ rơi VNCH? Trước hay sau hoà đàm Paris?

Đáp (suy nghĩ một lúc): Sau hoà đàm Paris. Khi quân ta rút khỏi Ban Mê Thuột. Trước đó, nói thật, Chính phủ không biết gì hết về việc điều đình giữa TT Thiệu và Kissinger. Ông Thiệu cho đây là chuyện riêng, đôi khi bàn với Hoàng Đức Nhã (Thông tin) và Nguyễn Phú Đức (Ngoại giao). Tôi có cảm tưởng TT Thiệu và Thủ tướng Khiêm đều tin Mỹ sẽ không bỏ rơi vì miền Nam có dầu lửa. Chính tôi đã đích thân dùng máy bay trực thăng ra ngoài khơi đảo Poulo Condore viếng một giàn khoan Hoa Kỳ. Họ có tặng cho tôi một échantillon dầu trong một cái tube và giải thích rằng loại dầu này rất tốt, và vùng này của Việt Nam nằm trên một nappe dầu vĩ đại - như trên lưng một con voi - trải dài tới Nam Dương. Thiệu lẫn Khiêm đều hy vọng Việt Nam sẽ tham gia OPEC (sic)

Vấn: Ở đoạn trên, anh có nói: khi đi nhóm tại La Celle Saint Cloud, anh không tin hội nghị đem lại kết quả vì vấn đề sẽ giải quyết trên chiến trường miền Nam. Xin vui lòng cho biết rõ: Ai giải quyết? MTGPMN? Hoa Kỳ? hay Chính phủ Sài Gòn?

Đáp: Nhiều người trong phái đoàn VNCH - luôn cả Bs Trần Văn Đổ - cũng tin Mỹ sẽ giúp Sài Gòn giải quyết. Đặc biệt, với oanh tạc cơ B52. Trước Ban Mê Thuột, tôi có cảm tưởng (TT) Thiệu nghĩ đến giải pháp Việt Nam có thể chia thành ba vùng: CS phía Bắc, MTGPMN từ vĩ tuyến 17 đến vĩ tuyến 13, và Việt Nam Cộng hoà, phần đất còn lại. Đúng vậy, tôi còn nhớ một buổi chiều, - trước vụ bỏ Ban Mê Thuột - ông Thiệu họp với (Phó Tổng thống) Trần Văn Hương, (Thủ tướng) Trần Thiện Khiêm, tôi (Nguyễn Lưu Viên), Nguyễn Văn